

PROMOTION OF FINANCIAL LITERACY IN
PRIMARY AND SECONDARY EDUCATION THROUGH
GAMIFICATION AND DIGITAL STORYTELLING

Funded by the
European Union

DigiFinEdu

*Finansinio raštingumo skatinimas pagrindinio
ir vidurinio ugdymo srityje, naudojant
žaidybinimą ir skaitmeninį pasakojimą*

Vida Drašutė
2024 01 29

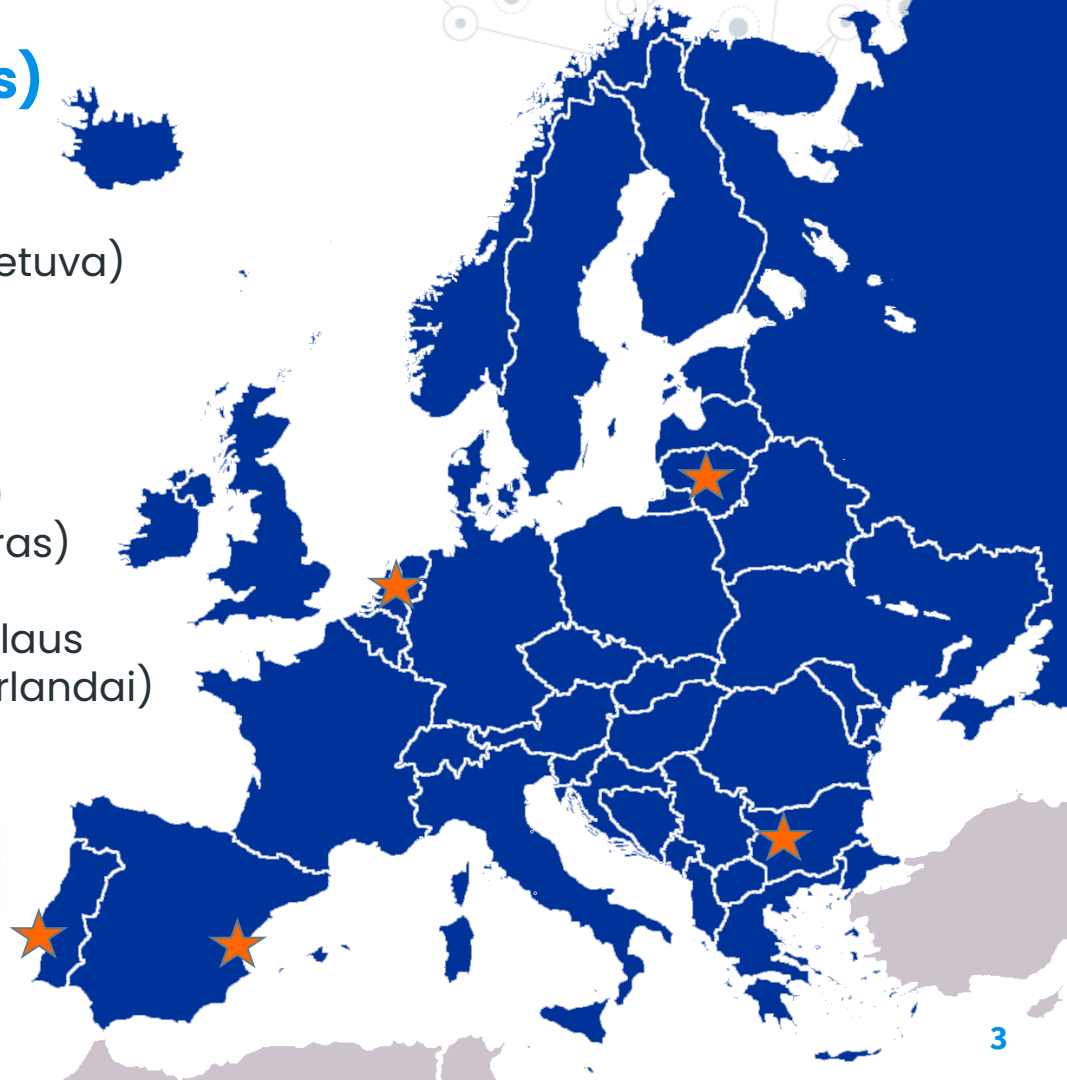
Partnerystė (6 ES institucijos)

Koordinuojanti institucija

- ❖ *Raseinių Šaltinio progimnazija* (Lietuva)

Partneriai

- ❖ **VšĮ "eMundus"** (Lietuva)
- ❖ **CUBU Foundation** (Bulgarija)
- ❖ **AKOE** (mokyklų tinklas) (Ispanija)
- ❖ **CREF** (suaugusiųjų švietimo centras) (Portugalija)
- ❖ **Youth Initiative Center** (neformalaus ugdymo jaunimo centras) (Nyderlandai)

Asocijuoti partneriai (projekte 40 institucijų)

Asocijuoti partneriai Lietuvoje

Nr.	Organizacija	Tipas
1.	Alytus Šaltinių progimnazija	Progimnazija
2.	Raseinių r. Betygalos Maironio gimnazija	Gimnazija
3.	Panevėžio „Šaltinio“ progimnazija	Progimnazija
4.	Raseinių Viktoro Petkaus progimnazija	Progimnazija
5.	Nemakščių Martyno Mažvydo gimnazija	Gimnazija
6.	Tauragės „Šaltinio“ progimnazija	Progimnazija
7.	Raseinių r. Viduklės Simono Stanevičiaus gimnazija	Gimnazija
8.	Kauno Simono Daukanto progimnazija	Progimnazija
9.	Kauno „Varpelio“ pradinė mokykla	Pradinė mokykla
10.	Kauno Juozo Grušo meno gimnazija	Gimnazija
11.	Kauno mokykla-darželis „Šviesa“	Mokykla-darželis
12.	Kauno Jono ir Petro Vileišių mokykla	Mokykla
13.	Lietuvos nuotolinio ir e. mokymosi (LieDM) tinklas	Tinklas
14.	Raseinių kredito unija	Finansų įstaiga
15.	Raseinių rajono švietimo pagalbos tarnyba	Švietimo paslaugų teikėjas

- Projekte dalyvauja kaip partneriai prisidedantys prie projekto ir rezultatų viešinimo tikslinėms grupėms
- Partneriai, kurie prisideda prie rezultatų naudojimo/testavimo bei perkėlimo į kitą švietimo sektorių (pvz. suaugusiųjų mokymo centruose, Profesinio rengimo centruose)

digifinedu.eu

facebook.com/Digifinedu/

Funded by the
European Union

Kontekstas

- ⊙ Iš įvairių ES šalių pateiktų ataskaitų matyti, kad vidutiniškai ES piliečių finansinio raštingumo (FinLit) lygis yra nepakankamas.
- ⊙ ES valstybėse narėse „FinLit“ kompetencijų lygis svyruoja nuo 71% iki **13%**.

(Europos bankininkystės federacija, 2020 m.)

Funded by the
European Union

Kontekstas

- ☉ Kviečiame sužinoti savo finansinio intelekto koeficientą (FIQ) (metodika sukurta VilniusTech ir „Swedbank“)
- ☉ Plačiau visuomenei naudoti pritaikytas finansinio intelekto identifikavimo testas: <https://blog.swedbank.lt/finansinio-iq-testas>

Funded by the
European Union

Kontekstas

- ⦿ Tiek vaikams, jaunimui, tiek suaugusiems nepakanka žinių apie pagrindines finansines sąvokas, veiksmus, to pasekoje taikomos ir netinkamos finansinės strategijos bei priimami klaidingi sprendimai, tokie kaip:
  - ⦿ Menkas planavimas ir taupymas;
  - ⦿ Žemas sąmoningumas skolinimosi sprendimų atžvilgiu;
  - ⦿ Didesnė įsiskolinimo rizika.

(Europos bankininkystės federacija, 2020 m.)

digifinedu.eu
facebook.com/Digifinedu/

Funded by the
European Union

Kontekstas

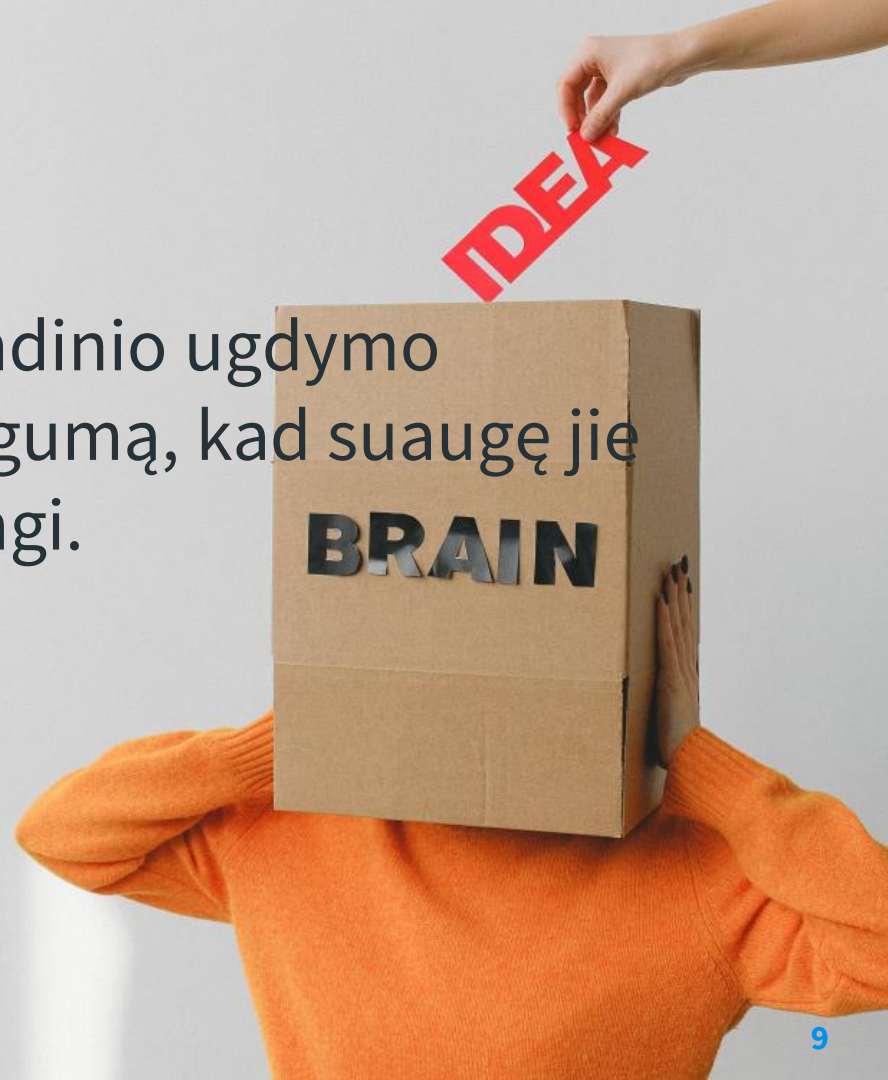
- ⦿ Finansinio raštingumo mokymas **nuo ankstyvo amžiaus** tampa būtinas, siekiant užkirsti kelią tokių neveiksmingų ir pavojingų įpročių plitimui tarp jaunų žmonių.
- ⦿ Tačiau daugelis ES valstybių narių nemoko finansinio raštingumo pradiniam ir pagrindiniam ugdymui.
- ⦿ O ir, **mokytojams** taip pat trūksta tinkamų finansinio raštingumo kompetencijų. Tai įrodo keli saviveiksmingumo tyrimai (Harrison ir kt., 2019; De Moor ir Verschetze, 2017).
- ⦿ Labai svarbų vaidmenį atlieka ir **tėvai**, formuodami savo vaikų finansinio raštingumo kompetencijas, jų interesus, elgesį bei požiūrį į pinigus.

Funded by the
European Union

DigiFinEdu tikslas

- © Ugdyti pradinio ir pagrindinio ugdymo mokinių finansinį raštingumą, kad suaugę jie taptų finansiškai atsakingi.

Funded by the
European Union

DigiFinEdu uždaviniai

- ◎ Finansinio raštingumo diegimo pradiniam ir pagrindiniam ugdyme (mūsų tikslinė auditorija 9-12m. vaikai) skatinimas;
- ◎ Tėvų ir mokytojų kompetencijų mokant „FinLit“ tobulinimas;
- ◎ Tėvų įsitraukimo į savo vaikų ugdymo procesą didinimas;
- ◎ Supratimo apie finansinio raštingumo švietimo politiką ir strategijas nacionaliniu ir tarptautiniu mastu didinimas.

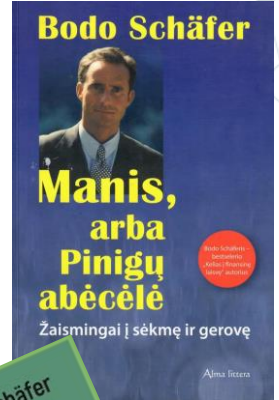
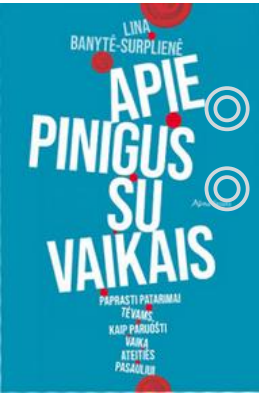
Funded by the European Union

DigiFinEdu siūlomi papildomi ištekliai

Pradėti galime nuo rekomenduojamų skaitinių:

<https://www.digifinedu.eu/lt/literatura/>

Funded by the
European Union

DigiFinEdu siūlomi papildomi ištekliai

- Siūlomi filmai apie finansus ir investicijas, mokantys išmintingai leisti pinigus, parodantys vertybių buvimą/nebuvimą:
- <https://www.digifinedu.eu/lt/filmai/>

The Pursuit of Happyness

Release Year: 2006
IMDb Rating: 8.0/10

Who doesn't love a "rags to riches" story? That's exactly what you get in *The Pursuit of Happyness*, where Will Smith plays Chris Gardner, a man who loses his life savings on one bad investment and becomes homeless. Eventually, Gardner lifts himself from poverty and receives a coveted full-time position before opening his own firm. The movie might not be choc-full of tangible lessons, but it's an inspiring tale that shows that no single financial situation has to be permanent.

[View on IMDb](#)

It's a Wonderful Life

Release Year: 1946
IMDb Rating: 8.6/10

It's a Wonderful Life is the 1946 classic starring James Stewart and Donna Reed. The family favorite tells the story of George Bailey, a frustrated businessman. He is visited by an angel who shows him what life would be like had he never existed. It's a Wonderful Life was nominated for five Oscars at the 1947 Academy Awards, including Best Picture, Best Actor, and Best Director.

[View on IMDb](#)

Enron: The Smartest Guy in the Room

Release Year: 2005
IMDb Rating: 7.6/10

This documentary film, based on the 2003 book of the same name, centres on the 2001 collapse of the Enron Company. Enron covers the history of the company, from its conception in 1985 to its collapse in 2001. During the film, you learn that, shockingly, Enron was involved in dubious trading from the first few years of operation. Enron also

Working Girl

Release Year: 1988
IMDb Rating: 6.8/10

Working Girl is the 1988 comedy about a secretary named Tess played by Merilee Lopatin. When her boss steals an idea of hers, she seeks revenge by seducing his boss. Includes full-time position. Starring: Alec Baldwin and Joan Collins.

[View on IMDb](#)

The Ascent of Money
A FINANCIAL HISTORY OF THE WORLD

Release Year: 2008
IMDb Rating: 8.0/10

The Ascent of Money is a 2008 documentary by best-selling economist Niall Ferguson. It blends both facts and opinion as Ferguson, and takes viewers on an "historical adventure of money." At the 2009 International Emmy Awards, *Money* was recognized as the best doc.

[View on IMDb](#)

Up

Release Year: 2009
IMDb Rating: 8.3/10

This beloved Disney movie tells the story of Carl Fredrickson (Ed Asner), an old man who sets off on an adventure to South America with his dog, tied to balloons. Carl is frugal and careful with his money, and the movie is a voice of saving for the future. It's a story that the movie industry has to use the same material.

The Founder

Release Year: 2016
IMDb Rating: 7.2/10

Michael Keaton stars in **THE FOUNDER**, based on the true story of the man who started McDonald's.

Funded by the
European Union

DigiFinEdu rezultatai

DigiFinEdu metodinė medžiaga (80 psl).

Tai el. knyga, kurioje išsamiai aprašomas dabartinis finansinio raštingumo švietimo kontekstas nacionaliniu (partnerių šalyse) ir tarptautiniu lygiu, ir novatoriška finansinio raštingumo mokymo praktika mokytojams tėvams.

digifinedu.eu

facebook.com/Digifinedu/

METODINĖ MEDŽIAGA

FINANSINIO RAŠTINGUMO SKATINIMAS PAGRINDINIO IR
VIDURINIO IŠSILAVINIMO SRITYJE, NAUDOJANT ŽAIDYBINIĄ
IR SKAITMENIŲ PASAKOJIMĄ (DIGIFINEDU)

2023 KOVAS

 **Finansuoja
Europos Sąjunga**

igos lešomis. Tačiau išreikšiamas požiūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ių) ir
ajungos ar Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos (EACEA) požiūrį ar
ją, nei EACEA negali būti laikoma už juos atsakinga.

WWW.DIGIFINEDU.EU

 @DIGIFINEDU

TURINYS

1 SKYRIUS. Įžanga	5
2 SKYRIUS. Finansinio raštingumo iššūkiai ir galimybės regione	7
1. Įvadas	7
2. Finansinis raštingumas globaliai	7
2.1 Bendra finansinio raštingumo istorija	8
2.2 Finansinis raštingumas vaikams visame pasaulyje	9
3. „DigiFinEdu“ konsorciumo šalių vaikų finansinio raštingumo aptarimas	9
3.1 Regioniniai iššūkiai	9
3.2 Regioninės galimybės	12
3.3 Geroji šalių partnerių praktika	15
4. Santrauka	17
Literatūros sąrašas	17
3 SKYRIUS. Vaikų finansinio raštingumo apibrėžimai ir metrikai	20
1. Įvadas	20
2. Kas yra finansinis raštingumas?	20
3. Finansinio raštingumo ugdymo programų apžvalga: ko jos moko ir kaip tai daroma?	23
3.1 Ko moko finansinio raštingumo programos?	23
3.2 Kaip moko finansinio raštingumo programos?	24
4. „DigiFinEdu“ pagrindinės pagalbinio ugdymo finansinio raštingumo kompetencijos	25
5. Santrauka	28
Literatūros sąrašas	29
4 SKYRIUS. Finansinio raštingumo vertinimas	31
1. Įvadas	31
2. Finansinio raštingumo samprata	31
3. Finansinė elgsena ir požiūris	33
4. Finansinio raštingumo ir finansinės įtraukties vertinimas	34
5. Santrauka	36
Literatūros sąrašas	36
5 SKYRIUS. Tėvų ir mokytojų vaidmuo ugdant ir palaikant finansinį raštingumą	38
1. Įvadas	38
2. Temos plėtojimas apie tėvų ir mokytojų vaidmenį finansinio raštingumo kontekste	38
2.1 Socioekonominis ir kultūrinis statusas	38
2.2 Finansinė socializacija šeimos aplinkoje	39

2.3 Tėvų dalyvavimas – kalbėjimasis apie finansus šeimoje	40
2.4 Akoe apklausa	44
3. Santrauka	46
Literatūros sąrašas	46
6 SKYRIUS. Mokymosi žaidžiant ir skaitmeninio pasakojimo metodų vaidmuo mokant finansinio raštingumo	47
1. Įvadas	47
2. Mokymosi žaidžiant ir skaitmeninių istorijų pasakojimo panaudojimas praktikoje	48
2.1 Kaip naudoti žaidimus ir skaitmeninį pasakojimą finansiniam raštingumui ugdyti	51
3. Santrauka	54
Literatūros sąrašas	54
7 SKYRIUS. Finansinis raštingumas vaikams: geroji šalių partnerių praktika	56
1. Įvadas	56
2. Geroji šalių partnerių praktika	56
3. Santrauka	68
8 SKYRIUS. „DigiFinEdu“ vizualinės novelės projektavimas	69
1. Įvadas	69
2. Patirtinis žaidimų modelis (PŽM)	69
3. Argumentai vizualinėms novelėms kurti	72
4. Vizualinės novelės projektavimas projektui „DigiFinEdu“	74
5. Santrauka	76
Literatūros sąrašas	77
IŠVADOS	80

Funded by the
European Union

DigiFinEdu rezultatai

DigiFinEdu didaktinė medžiaga ir praktinės užduotys

*>15 modulių su pamokų planais, medžiaga ir
instrukcijomis mokytojams, tėvams ir
mokiniam.*

*Siekiame, kad parengta mokymo medžiaga
būtų naudojama ir pritaikoma ugdymo
procesė mokyklose ir namuose.*

DIDAKTINĖ MEDŽIAGA MOKYTOJAMS IR TĖVAMS

"FINANSINIO RAŠTINGUMO SKATINIMAS PAGRINDINIO IR
VIDURINIO IŠSILAVINIMO SRITYJE, NAUDOJANT ŽAIDYBINIĄ
IR SKAITMENINĮ PASAKOJIMĄ - DIGIFINEDU"

BIRŽELIS 2023

Finansuoja
Europos Sąjunga

Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Tačiau išreiškiamas požiūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ių) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos (EACEA) požiūrį ar nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei EACEA negali būti laikoma už juos atsakinga.

WWW.DIGIFINEDU.EU

@DIGIFINEDU

digifinedu.eu
facebook.com/Digifinedu/

Didaktinė medžiaga - Protingi išlaidų įpročiai

Pavadinimas	<i>Protingi išlaidų įpročiai</i>
Autoriai	Liuba Vaigauskienė ir Saulė Tiškuvienė, Raseinių Šaltinio progimnazija, l.vaigauskiene@saltiniomokykla.lt, s.tiskuviene@saltiniomokykla.lt
Temos	Protingi išlaidų įpročiai
Ugdymo tikslai	Mokiniai susipažins su sąvokomis: taupymas, išlaidos, kišenpinigiai. Šioje pamokoje mokiniai susipažins su pinigų skirstymo kategorijomis: išlaidomis, taupymu. Užsiėmimas padės vaikams suprasti, kad pinigai yra ribotas kiekis ir turi būti padalintas skirtingiems tikslams. Vaikai mokysis valdyti savo ribotus kišenpinigius. Ugdysis suvokimą, kaip svarbu taupyti savo ateities poreikiams.
Veiklos turinys	<p>1. Veiklos pradžia. Į elektroninius mokinių paštus atsiunčiama nuoroda. Mokiniai savarankiškai perskaito užduotį. Skaidrė demonstruojama ir interaktyviame ekrane.</p> <p><u>Užduotis.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sudarykite 4 komandas. • Kiekvienos komandos biudžetas - 30 Eur. • Tikslas - išsirinkti 3 prekes: flomasterius, liniuotę ir langeliais sąsiuvinį. • Išsirinkite veikėją. • Šalia veikėjo esančius skrituliukus sudėliokite prie pasirinktų prekių. • Apskaičiuokite savo pasirinktų prekių sumą, gražą. • Elkitės išmintingai! Argumentuokite savo pasirinkimą. • Sėkmės! <p>Mokytojas patikrina, kaip mokiniai suprato užduotį, pateikdamas klausimus (pvz., Ką jūs supratote? Ką jūs turite padaryti? ir pan.).</p>

Išsiaiškinus, jog vaikai suprato, leidžiama pereiti prie kitos skaidrės. Mokiniai grupelėse savo kompiuteriuose, planšetėse atverčia antrą skaidrę. Klasės ekrane taip pat demonstruojama kita skaidrė.

1.2. Mokiniai pasirenka prekes, interaktyviame ekrane sudėlioja pasirinktos spalvos skrituliukus prie išsirinktų prekių.

1.3. Aptariamas mokinių pasirinkimas, diskutuojama.

- Kokias prekes išsirinkote?
- Kodėl pasirinkote tas prekes?
- Ką galėjote pasirinkti kitaip?
- Kuri komanda išleido mažiausiai pinigų?
- Kuri komanda išleido daugiausiai pinigų?
- Kuri komanda elgėsi išmintingiau? Kodėl?

1.4. Supažindinama su sąvokomis: taupymas

2. Veiklos įgyvendinimas.

2.1. Žiūri filmuką „Trys taupyklės“ ir aptar

<https://www.youtube.com/watch?v=hA4bV>

2.2. Maišelių- taupyklių: „Taupymas“, „Išl.

2.4.1.Savo svajones piešimas.

2.4.2. Informacijos, kiek kainuoja norimas o

2.5. „Kahoot“ žaidimas. Klausimai:

- Ar verta taupyti?
Taip. Ne
- Jei dabar pradėsi taupyti pinigus, ateiti pinigų.
Taip. Ne.
- Ar gali sutaupyti pinigus panaudoti.
Taip. Ne.
- Visada verta pasirinkti brangesnę prekę.
Taip. Ne.

2.6. Užduočių namų darbui skyrimas, paaiš

2.6.1. Informacijos tėveliams siuntimas.

3. Veiklos užbaigimas (po 2 mėn.)

3.1. Pranešimo, kaip sekėsi taupyti svajonei.

3.2. Žaidimas „Pasiek savo svajone“ (pagal

<https://view.genial.ly/64206eec793ca2001d097c02/interactive-content/parduotuveje-islaidos>

<https://www.youtube.com/watch?v=hA4bVYN>

Reikalinga medžiaga	maišeliai- taupyklės
Pasiūlymai mokytojams	Atidarant reikalingas interaktyvus ekranas https://view.genial.ly/64206eec793ca2001d097c02/interactive-content/parduotuveje-islaidos Pagal pateiktus klausimus ir atsakymus pamokos plane, Kahoot viktoriną sukuria kiekvienas mokytojas. Klausimus gali keisti, papildyti.
Veiklų trukmė	3-4 pamokos 1 pamoka po 2 mėnesių
Literatūros sąrašas	https://www.youtube.com/watch?v=hA4bVYN77FM https://view.genial.ly/64206eec793ca2001d097c02/interactive-content/parduotuveje-islaidos
Papildomi šaltiniai	

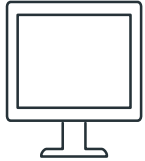
Funded by the
European Union

DigiFinEdu rezultatai

digifinedu.eu

facebook.com/Digifinedu/

DigiFinEdu vizualinė novelė (angl. Visual Novel).

Mokomoji vaizdinė medžiaga parengta žaidimo pagrindu ir skirta vaikų finansinio raštingumo (angl., financial literacy (FinLit)) ugdymui, derinant skaitmeninio istorijų pasakojimo ir žaidybinimo metodikas.

Vizualinės novelės, tai vaizdiniai pasakojimai, kuriuose yra ir interaktyvių elementų, ir čia vaikams reikia panaudoti žinias bei priimti sprendimus, susijusius su finansiniu raštingumu.

Funded by the
European Union

Dešimties metų mergaitė Džeinė labai mėgsta žiūrėti reklamas per televizorių.

Menu

Džordžas
Tu dirbi savo mėgstamą darbą. Sunkiai dirbai 4 savaites, t.y. 20 darbo dienų. Štai tavo atlyginimas – 1000 eurų.

Menu

Taip, jis mano.
Ne, jis ne mano.

Kasininkė
Ar žinai, kieno šis vokas? Gal tavo?

Menu

Man reikia verslo plano.
Man reikia išmokti gaminti papuošalus.
Aš turiu išsiaiškinti, ar mano draugai padės man gaminti papuošalus.

Panelė Smit
Kaip manai, koks yra pirmasis žingsnis po to, kai turi verslo idėją?

Menu

Funded by the
European Union

Kviečiame atsisiųsti, skaityti ir praktiškai
pritaikyti rezultatus ugdymo procese kartu
su besimokančiais!

<https://www.digifinedu.eu/lt>

Vida Drasutė
vida.drasute@emdundus.lt

SCAN ME